

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

35190/2011-MZE-17214

000011433367

ÚTVAR: Odbor živočišných komodit
ČÍSLO ÚTVARU: 17210

SPISOVÁ ZN.: 15VD9659/2011-17214
NAŠE ČJ.: 35190/2011-MZE-17214

VYŘIZUJE: JUDr. Jana Traplová
TELEFON: 221812346
E-MAIL: Jana.Traplova@mze.cz
ID DS: yphaax8

ADRESA: Těšnov 65/17, Nové Město, 117 05 Praha 1

DATUM: 25. 2. 2011

Vyjádření k častým chybám ve správních řízeních o správních deliktech (včetně přestupků) podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit, oddělení ochrany zvířat (dále jen „Ministerstvo zemědělství“) je gestorem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon na ochranu zvířat proti týrání“), a také je podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany zvířat a organizuje, řídí a kontroluje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat. V souladu s touto svojí funkcí vydalo Ministerstvo zemědělství následující „Vyjádření k častým chybám ve správních řízeních o správních deliktech (včetně přestupků) podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů“.

Podle § 15 odst. 4 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, je ústředním orgánem státní správy ve věcech péče o ochranu zvířat proti týrání Ministerstvo zemědělství. Ministerstvo zemědělství je v některých případech příslušným správním orgánem k provedení přezkumného řízení na úseku ochrany zvířat proti týrání podle § 95 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“), popřípadě je též v některých případech orgánem příslušným k provedení odvolacího řízení podle § 89 odst. 1 správního řádu.

V rámci přezkumných řízení a odvolacích řízení se Ministerstvo zemědělství opakovaně setkává s řadou chyb v postupu obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Toto vyjádření bylo zpracováno s cílem snížit výskyt těchto chyb a poskytnout metodickou pomoc obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.

Chybné zařazení zvířete do příslušné kategorie

Nejdůležitějším pojmem zákona na ochranu zvířat proti týrání je pojem zvíře. Podle § 3 písm. a) tohoto zákona se zvířetem rozumí každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo. Zvířaty ve smyslu zákona na ochranu zvířat proti týrání jsou pouze obratlovci, nikoliv bezobratlí.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání v § 3 definuje 4 základní kategorie zvířat:

- zvíře v zájmovém chovu - zvíře, u kterého hospodářský efekt není hlavním účelem chovu, a to buď chované v prostorách k tomu určených nebo v domácnosti, jehož chov slouží především zájmové činnosti člověka, nebo zvíře sloužící člověku jako jeho společník, do této kategorie patří také druhy zvířat vyžadující zvláštní péči. Mezi zvířata v zájmovém chovu patří také zvířata chovaná pro vlastní potřebu a spotřebu chovatele, např. králíci, slepice, kozy.
- zvíře hospodářské - zvíře chované pro produkci živočišných produktů, vlny, kůže nebo kožešin, popřípadě pro další hospodářské nebo podnikatelské účely, zejména skot, prasata, ovce, kozy, koně, osli a jejich kříženci, drůbež, králíci, kožešinová zvířata, zvěř a jiná zvířata ve farmovém chovu a ryby, včetně zvířat produkovaných jako výsledek genetických modifikací nebo nových genetických kombinací,
- zvíře volně žijící - zvíře patřící k druhu, jehož populace se udržuje v přírodě samovolně, a to i v případě jeho chovu v zajetí, do této kategorie patří např. handicapovaná zvířata,
- zvíře pokusné - zvíře, které je nebo má být použito k pokusům, včetně volně žijícího zvířete, samostatného života schopné larvální formy nebo rozmnožování schopné larvální formy, do této kategorie patří laboratorní zvířata.

Hranice mezi výše uvedenými kategoriemi zvířat není pevná a nemusí být na první pohled zřejmé, do které kategorie zvíře patří. Například králík může být zvířetem v zájmovém chovu, jestliže je chován v rámci zájmové činnosti člověka, buď jako jeho společník, nebo pro jeho osobní potřebu. Králík může být rovněž zvířetem hospodářským, jestliže je chován na farmě pro produkci živočišných produktů v rámci podnikatelské činnosti. Králík může být také zvířetem pokusným. Divoký králík je zvířetem volně žijícím.

Zvířata nejsou v zákoně na ochranu zvířat proti týrání zařazena do pevných kategorií. To, do které kategorie zvíře patří, je třeba vždy určit podle účelu, ke kterému je zvíře chováno. V průběhu života zvířete se může měnit kategorie, do které má být zvíře zařazeno. Tento přístup je shodný s přístupem, který aplikován v dalších evropských státech.

Je nutné správně určit, zda se jedná o zvíře v zájmovém chovu nebo hospodářské – například nezabezpečení těchto zvířat proti úniku je postihováno podle různých ustanovení. Zákon na ochranu zvířat stanoví povinnost zabezpečit proti úniku zvířata hospodářská (§ 11 odst. 2), zvířata v zájmových chovech (§ 13 odst. 1), zvířata handicapovaná (§ 14b odst. 2 písm. b) a zvířata pokusná (§ 17a odst. 2 písm. f).

Chybné rozlišení přestupku a jiného správního deliktu

Ze spisového materiálu není v některých případech možno dovodit, z jakého důvodu byl skutek posuzován jako přestupek, a nikoliv jako správní delikt, a opačně.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání upravuje sankce a sankční řízení v části sedmé, která se nazývá Správní delikty. V případě porušení povinností stanovených tímto zákonem bude fyzická osoba, která je podnikatelem, nebo právnická osoba, postížena za správní delikt. Fyzická osoba bude postížena za přestupek.

V řízení o přestupku a v řízení o jiném správním deliktu se uplatňují odlišné procesní předpisy a také je odlišné hmotně-právní ustanovení, podle kterého má být rozhodováno.

Kategorizace zvířat a přestupky a jiné správní delikty

Jestliže se jedná o zvíře v zájmovém chovu, měl by být pachatel ve většině případů postížena za přestupek. Pravděpodobnost, že zvíře v zájmovém chovu bude chovat právnická osoba, je nízká.

Jestliže se jedná o zvíře hospodářské (chované pro hospodářské a podnikatelské účely, apod.), měl by být pachatel ve většině případů postižen za správní delikt. Chovatel hospodářského zvířete je zpravidla právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba. V případě porušení povinnosti právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou se jedná o správní delikt. Pravděpodobnost, že zvíře hospodářské bude chovat fyzická osoba (nepodnikající), a tedy, že se bude jednat o přestupek, je nízká. Jestliže se jedná o zvíře hospodářské a vše nasvědčuje tomu, že chovatel je fyzickou osobou, je třeba se zabývat tím, zda se nejedná o neoprávněné podnikání.

Znovu zdůrazňujeme, že zvířata je nutno kategorizovat podle účelu chovu, nikoliv podle jejich druhu. Viz výše.

Jestliže se jedná např. o chov koně nebo krávy, nelze automaticky konstatovat, že se jedná o hospodářská zvířata. I tato zvířata mohou být zvířaty v zájmovém chovu. Jestliže se jedná o zájmový chov, není možné ukládat sankce za porušení minimálních standardů pro chov hospodářských zvířat (lze pouze zvážit přiměřené použití analogie).

Co se považuje za týrání

Za týrání se považuje také jiné jednání, v jehož důsledku dojde k utrpení zvířete (§ 4 odst. 1 písm. x) zákona na ochranu zvířat proti týrání). Jiným jednáním je míněno jiné jednání uvedené v zákoně na ochranu zvířat proti týrání. Je nepřipustné, aby obecní úřad obce s rozšířenou působností sám vymýšlel, co je jiným jednáním, a tedy nové skutkové podstaty.

Všechna ustanovení zákona mají za cíl chránit zvíře před týráním. Za týrání zvířete je proto nutno považovat nejen činnosti uvedené v § 4 zákona na ochranu zvířat proti týrání, ale také porušení dalších ustanovení tohoto zákona. Jako týrání zvířat bude postihováno nejen porušení ustanovení § 4, ale i porušení dalších ustanovení zákona, a to v případě, že dojde k zásahu do tělesné integrity zvířete, ke zranění, zdravotní poruše, poškození zdraví, bolesti, utrpení zvířete, chovu zvířat v nevhodných podmínkách, apod. Toto je důležité z hlediska sankcí, řada ustanovení totiž bude postihována jako „týrání zvířete“. Pokud nenajdete v sankcích porušení konkrétního ustanovení, půjde o týrání zvířete - § 27 odst. 1 písm. b) a § 27a odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Chybné uvedení kompetence k projednávání správních deliktů (včetně přestupků) na úseku ochrany zvířat proti týrání

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve svém rozhodnutí často chybně uvádějí, že jsou příslušným správním orgánem podle § 24a odst. 1 písm. a) nebo b) zákona na ochranu zvířat proti týrání. Ustanovení § 24a odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat proti týrání nezakládá kompetenci k projednávání správních deliktů (včetně přestupků). Toto ustanovení zakládá kompetenci k provedení řízení o zvláštním opatření. Ustanovení § 24a odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat proti týrání nezakládá kompetenci k projednávání správních deliktů (včetně přestupků). Toto ustanovení zakládá kompetenci k plnění dalších úkolů v ochraně zvířat stanovených zákonem na ochranu zvířat a zvláštními právními předpisy, není-li příslušný jiný orgán ochrany zvířat.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání stanoví v § 28 odst. 6: „Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni obecní úřad obce s rozšířenou působností, s výjimkou správních deliktů podle § 27 odst. 1 písm. j) a podle § 27a odst. 1 písm. g), které v prvním stupni projednává obec. Na území hlavního města Prahy projednávají v prvním stupni správní delikty podle tohoto zákona městské části hlavního města Prahy.“ Kompetence k projednávání správních deliktů na úseku ochrany zvířat proti týrání tedy plyne z ustanovení § 28 odst. 6 zákona na ochranu zvířat proti týrání, nikoliv z § 24 odst. 1 písm. a) nebo b) tohoto zákona. Podle ustanovení § 68 odst. 2 správního řádu se ve výrokové části uvedou právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno.

Poznamenáváme, že v souladu s koncepcí správního trestání se v zákoně na ochranu zvířat proti týrání používá pro označení přestupků a správních deliktů společně označení správní delikty. Správní delikty tedy zahrnují přestupky a správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob.

Chybný postup v souvislosti s odborným vyjádřením orgánu veterinární správy

Chybou je, pokud obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad ve svém rozhodnutí nerespektuje ustanovení § 24a odst. 5 zákona na ochranu zvířat, které stanoví: „Obecní úřad obce s rozšířenou působností si vyžádá v řízení o správním deliktu odborné vyjádření orgánů veterinární správy, které je pro toto řízení závazné.“ Výjimky viz § 24a odst. 5 zákona na ochranu zvířat proti týrání.

V některých případech je postiženo jednání pachatele podle jiného ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání, než bylo uvedeno v odborném vyjádření orgánu veterinární správy podle § 24a odst. 5 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Takový postup není možný. V řízení musí být prvoinstančním (obecní úřad obce s rozšířenou působností) i druhoinstančním (krajský úřad) orgánem postupováno v souladu s § 149 správního řádu (rozhodnutí podmíněně závazným stanoviskem).

Odborné vyjádření krajské veterinární správy je třeba považovat za závazné stanovisko podle § 149 správního řádu. Účastník řízení má možnost uplatňovat v odvolání námitky vůči odbornému vyjádření a je třeba postupovat podle ustanovení § 149 odst. 4 správního řádu, které stanoví: „Jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků. Po dobu vyřizování věci nadřízeným správním orgánem správního orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, lhůta podle § 88 odst. 1 neběží.“

Podrobněji viz „Výklad k problematice odborného vyjádření orgánu veterinární správy podle § 24a odst. 5 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů“, ze dne 21. 5. 2010, který je k dispozici na webových stránkách oddělení ochrany zvířat www.oz.mze.cz.

Chybný postup v souvislosti s kontrolním protokolem orgánu veterinární správy

Kontrolní protokol krajské veterinární správy není nezbytnou součástí spisového materiálu, neboť všechny relevantní závěry z provedené kontroly musí být obsaženy v odborném vyjádření orgánu veterinární správy.

V rozporu s právními předpisy je tvrzení odvolacího orgánu, že se měl prvoinstanční orgán zabývat námitkami odvolatele vůči protokolu krajské veterinární správy. Podle § 17 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, platí, že proti protokolu může kontrolovaná osoba podat písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě pěti dnů ode dne seznámení s protokolem, nestanoví-li kontrolní pracovník lhůtu delší. Podle ustanovení § 18 odst. 1 a 2 zákona o státní kontrole platí, že o námitkách rozhoduje vedoucí kontrolního orgánu, nestanoví-li zákon jinak. Kontrolní pracovník může o námitkách sám rozhodnout, jestliže jim v plném rozsahu vyhoví, jinak předloží námitky do sedmi dnů od jejich doručení vedoucímu kontrolního orgánu.

O námitkách může orgán, který projednává správní delikt, rozhodovat pouze, pokud jsou splněny podmínky uvedené v § 18 odst. 3 zákona o státní kontrole.

Nedostatečné odůvodnění rozhodnutí

Další častou chybou je, že je odůvodnění rozhodnutí nedostatečné, tedy příliš stručné. Z rozhodnutí potom není možno dovodit, proč bylo rozhodnuto tak, jak bylo rozhodnuto.

Je nezbytné postupovat v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu. Podle tohoto ustanovení se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Správní řád – Komentář JUDr. Josefa Vedrala, Ph.D. k tomuto uvádí: „Podobně důležitou součástí správního rozhodnutí jako výroková část je jeho odůvodnění, jež s výrokovou částí bezprostředně souvisí a bez kterého nemůže (až na zákonem stanovené výjimky) výroková část sama o sobě obstát. Je to mimo jiné i proto, že podle § 76 odst. 1 soudního řádu správního zruší soud ve správním soudnictví rozhodnutí správního orgánu mimo jiné i pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí nebo proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. I z tohoto důvodu je proto třeba věnovat vypracování odůvodnění rozhodnutí stejnou pozornost jako samotnému výroku.“

Neurčité označení času, kdy měl být delikt spáchán, a chybějící popis přestupku

Ve výroku rozhodnutí by měla být uvedena data, kdy bylo prokázáno, že došlo k týrání zvířat, nikoliv období, např. přelom června a července.

Ve výroku rozhodnutí o přestupku má být uvedeno také, jakým způsobem došlo k týrání zvířete, nikoliv pouze citace textu právního předpisu.

Podle § 77 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o přestupcích“) platí, že výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).

Čas v tomto případě není možno chápat pouze jako stanovení konkrétní hodiny daného dne. Počítáním času se zabývá ustanovení § 40 správního řádu. Z tohoto ustanovení plyne, že čas se počítá v hodinách, dnech, týdnech, měsících nebo letech. Pokud bychom přistoupili na výklad, že slovo „čas“ v § 77 zákona o přestupcích znamená pouze konkrétní hodinu, plynulo by z tohoto výkladu, že ve výroku rozhodnutí nemusí být uveden např. den, kdy k přestupku došlo. Takový výklad nemá opodstatnění.

Konkrétní výrok rozhodnutí o přestupku je nezbytný zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu.

Chybějící uvedení sankčního ustanovení

Chybou je, pokud v rozhodnutí není uvedeno, podle kterého ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání byla stanovena sankce a její výše. V případě správního deliktu viz § 27a zákona na ochranu zvířat proti týrání, v případě přestupku viz § 27 zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Chybné označení zákona na ochranu zvířat proti týrání

Někdy se chybně uvádí označení zákona na ochranu zvířat proti týrání. Jedná se o zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, nikoliv o zákon č. 409/2008 Sb. Pod číslem 409/2008 Sb. bylo vyhlášeno úplné znění zákona na ochranu zvířat proti týrání. Toto úplné znění již však nelze používat, protože došlo k další novelizaci

zákona na ochranu zvířat proti týrání. Jestliže obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje v současné době podle úplného znění zákona na ochranu zvířat proti týrání, postupuje chybně, neboť odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější (§ 7 odst. 1 zákona o přestupcích).

Uplynutí lhůty k provedení přezkumného řízení

Í přes zjištěné nedostatky v rozhodnutí není možné v řadě případů zahájit a provést přezkumné řízení, neboť správní delikt již nemůže být projednáván, protože uplynula lhůta pro jeho projednávání.

Tento názor Ministerstva zemědělství je v souladu se Závěrem č. 58 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11. 6. 2007 - Rozhodnutí v řízení o správním deliktu po uplynutí prekluzivní lhůty pro projednání správního deliktu. Z tohoto závěru citujeme: „Uplynutím prekluzivní lhůty rovněž zaniká možnost správního orgánu postupy podle správního řádu (např. přezkumné řízení, obnova řízení) zasahovat do pravomocného rozhodnutí v neprospěch účastníka, neboť ve smyslu výše uvedeného zaniklo právo vyvozovat z jeho protiprávního jednání právní důsledky. To platí i v případě lhůt vázaných na zahájení řízení o správním deliktu, neboť zahájením přezkumného řízení nebo obnovou řízení je znovu zahájováno řízení o správním deliktu (správní delikt je projednáván). Přitom lze vycházet z toho, že v prekluzivní lhůtě musí rozhodnutí o správním deliktu nabýt právní moci a toto rozhodnutí musí být v souladu se zákonem, respektive musí být zahájeno řízení o správním deliktu. Odstraňování právních vad pravomocného rozhodnutí nemůže být, pokud tak výslovně nestanoví zákon (viz § 41 soudního řádu správního), důvodem pro prodloužení prekluzivní lhůty, neboť by se tím podstatně snižoval její význam, kterým je zachování právní jistoty dotčených osob. V opačném případě by se prekluzivní lhůta fakticky prodloužovala o lhůty pro provádění mimořádných opravných prostředků podle správního řádu. Jak je uvedeno výše, prekluzivní lhůta časově omezuje pravomoc správních orgánů sankcionovat protiprávní jednání.“

Podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nelze přestupek projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok. V souladu s § 20 odst. 2 zákona o přestupcích se však do běhu lhůty podle odstavce 1 nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu.

Podle ustanovení § 96 odst. 1 správního řádu lze usnesení o zahájení přezkumného řízení vydat nejdéle do 2 měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodu zahájení přezkumného řízení dozvěděl, nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci.

Provádění kontrol na úseku ochrany zvířat proti týrání

Obecní úřad obce s rozšířenou působností není orgánem, který je oprávněn vykonávat kontroly na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání ve vztahu k pracovníkům obecních úřadů obcí s rozšířenou působností upravuje pouze právo vstupu zaměstnanců obcí zařazených v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností, pokud je to nezbytné k provedení řízení o správním deliktu nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona. Právo vstupu nelze směřovat s právem kontroly nebo výkonu dozoru. Toto právo je navíc vázáno na nezbytnost k provedení řízení o správním deliktu.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání v § 22 odst. 1 písm. a) uvádí, že krajské veterinární správy a na území hlavního města Prahy Městská veterinární správa na úseku ochrany zvířat vykonávají dozor nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám. Tento dozor ovšem nemůže provádět kterýkoliv pracovník veterinární správy, ale v souladu s § 26 zákona na ochranu zvířat proti týrání pouze odborný pracovník s vysokoškolským vzděláním veterinárního směru, který získal osvědčení o způsobilosti po

úspěšném složení zkoušek podle zkušebního řádu a prokázal v rámci zkoušky znalost právních předpisů vztahujících se k činnosti jím vykonávané. Jedná se především o znalost zákona na ochranu zvířat proti týrání, právních předpisů vydaných k jeho provedení, a předpisů na úseku ochrany zvířat Evropských společenství a Rady Evropy.

Oblast odborné způsobilosti k úředním kontrolám, včetně odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat, je upravena také Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat, ve znění Nařízení Komise (ES) č. 776/2006 ze dne 23. května 2006.

Vyhláška č. 3/2009 Sb., o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání, upravuje obsah a rozsah odborného kurzu pro získání odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání, požadavky na školicí pracoviště, složení zkušební komise, průběh zkoušky, podmínky a způsob vydávání osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání a vzor osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Neuvedení oprávněné úřední osoby

Častou chybou je, že ve spisovém materiálu není záznam o tom, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou (§ 15 odst. 4 správního řádu).

Doporučení týkající se výše sankcí

Ministerstvo zemědělství již obdrželo celou řadu podnětů, aby zvýšilo sankce (pokuty a sazby trestu odnětí svobody) na úseku ochrany zvířat proti týrání. Ministerstvo zemědělství však považuje sankce v oblasti ochrany zvířat proti týrání, jak v zákoně na ochranu zvířat proti týrání, tak v zákoně č. 40/2009 Sb., trestním zákoníku, za dostatečné. V současné době nejsou využívány horní hranice, které právní předpisy umožňují použít. Sankce jsou dle našich informací ukládány spíše při spodní hranici. Zvýšení horních hranic v právních předpisech by tedy na situaci v praxi nic nezměnilo. Je potřeba působit na orgány, které sankce ukládají, aby více využívaly možnosti, které jim právní předpisy dávají, tedy, aby ukládaly sankce vyšší. Z tohoto důvodu apelujeme na orgány příslušné k provádění sankčních řízení, aby sankce ukládaly vždy s vědomím, že zvířata jsou stejně jako člověk živými tvory, schopnými na různém stupni pociťovat bolest a utrpení, a zasluhují si proto pozornost, péči a ochranu ze strany člověka. Společnost musí dostat jasný signál, že týrání zvířat není deliktem malého významu.

Při určování výše pokuty za správní delikt je správní orgán povinen vycházet ze všech kritérií, která jsou podle aplikovaného právního předpisu rozhodná pro určení výše pokuty. Podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích se při určení druhu sankce a její výměry přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení. Podle § 28 odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání se při určení výměry pokuty právnické osobě přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán.

Upozorňujeme v této souvislosti na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 9/2008 – 133 ze dne 20. 4. 2010, podle něhož je správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán vychází při zjišťování osobních a majetkových poměrů z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly

z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Závěr

Výše uvedený výčet chyb v řízení nelze považovat za vyčerpávající, uvedli jsme pouze chyby, které se v řízeních opakují.

V souvislosti s tímto vyjádřením doporučujeme Vaší pozornosti také tyto materiály, které jsou k dispozici na www.oz.mze.cz nebo <http://eagri.cz/public/web/mze/ochrana-zvirat/>

- Informace o nové trestněprávní úpravě na úseku ochrany zvířat proti týrání – k zákonu č. 40/2009 Sb., trestnímu zákoníku (od 1. 1. 2010), ze dne 9. 2. 2009
- Vyjádření k problematice postihu za únik zvířete v zájmovém chovu a nevedení psa na vodítku po novele zákona na ochranu zvířat proti týrání provedené zákonem č. 291/2009 Sb., č. j. 231/2010-17210, ze dne 4. 1. 2010
- Výklad k problematice odborného vyjádření orgánu veterinární správy podle § 24a odst. 5 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, č. j. 16774/2010-17210, ze dne 21. 5. 2010
- Vyjádření k případu napadení, zranění nebo usmrcení zvířete jiným zvířetem nebo člověkem a k případu napadení, zranění nebo usmrcení člověka zvířetem, č. j. 36275/2010-17210, ze dne 10. 12. 2010

Toto vyjádření Ministerstva zemědělství není právně závazné a Ministerstvo zemědělství jej vydalo s vědomím, že výklad právních předpisů je v České republice oprávněn provádět pouze soud. Vyjadřuje však odborný názor Ministerstva zemědělství na tuto problematiku, a to podle právního stavu ke dni jeho zpracování.

Ing. Jiří Machek
ředitel odboru